

Sarajevo, 13.08.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
05.08.2019.- 09.08.2019.

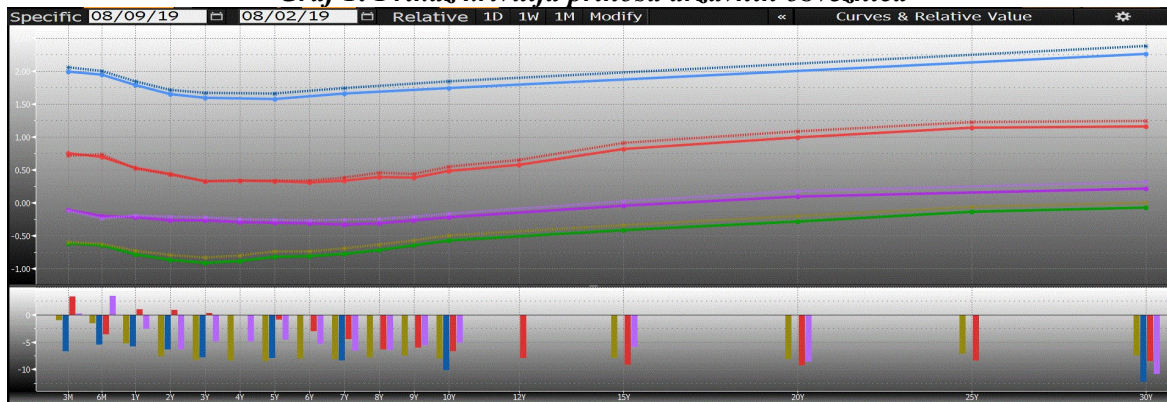
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	2.8.19	-	9.8.19	2.8.19	-	9.8.19	2.8.19	-	9.8.19	2.8.19	-	9.8.19
2 godine	-0,79	-	-0,86	↘	1,71	-	1,65	↘	0,44	-	0,44	→
5 godina	-0,74	-	-0,82	↘	1,66	-	1,58	↘	0,34	-	0,33	↘
10 godina	-0,50	-	-0,58	↘	1,85	-	1,74	↘	0,55	-	0,48	↘
				↘				↘				↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	2.8.19	-	9.8.19
3 mjeseca	-0,580	-	-0,569
6 mjeseci	-0,629	-	-0,645
1 godina	-0,711	-	-0,758

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 09.08.2019. godine (pune linije) i 02.08.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Pad prinosa sigurnijih obveznica nastavljen i tijekom prošlog tjedna, prilikom čega je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica dostigao novu rekordno nisku vrijednost od -0,581% polovicom proteklog tjedna. Blagi oporavak prinosa ovih obveznica je uslijedio narednog dana, nakon što je Reuters objavio vijest da Njemačka razmatra emisiju novih obveznica za financiranje mjera paketa zaštite od klimatskih promjena. Navedena vijest je na tržištu prihvaćena kao signal promjene fiskalne politike Njemačke, ali je ubrzo iz Ministarstva financija Njemačke priopćeno da Vlada nije donijela odluku da napusti politiku održavanja „balansiranog proračuna“, pa su prinosi ponovo bilježili smanjenje. Na tjednoj razini prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 7,5 i 8,5 baznih bodova. Najveći utjecaj na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama ponovo je imala retorika u vezi s trgovinskim odnosima SAD i Kine, odnosno dozvoljavanje deprecijacije CNY. Istodobno, prinosi italijanskih obveznica su bilježili volatilna kretanja, pa je do sredine tjedna bilježen pad prinosa ovih obveznica, nakon što je Parlament odobrio prijedlog zakona o sigurnosti, čime je ojačana pozicija zamjenika premijera Salviniya u koalicijskoj vladi i što je protumačeno na način da je navedeno smanjilo izgleda novih izbora, ali i političke neizvjesnosti u ovoj zemlji.

Međutim, već narednog dana su uslijedile špekulacije o mogućnosti raspada koalicijske Vlade, a izjave zvaničnika su potvrdile ovu mogućnost. Zbog toga je u četvrtak i petak zabilježen oštar rast prinosa italijanskih obveznica, koji su u odnosu na prošli tjedan povećani između 26,5 i 35 baznih bodova. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Fitch koncem prošlog tjedna je potvrdila BBB kreditni rejting Italije, ali i negativne izgleda rejtinga, dok je Agencija Moody's potvrdila Baa3 rejting Portugala uz promjenu na pozitivne izgleda.

U ekonomskom biltenu ECB je navedeno da je vjerojatno da u dolazećim tromjesečjima dođe samo do blagog oporavka globalne trgovine, kao i da će trgovina ostati slabija u odnosu na ukupnu ekonomsku aktivnost. Commerzbank AG je objavila da dostizanje većeg profita ove godine postaje sve teže, nakon teške prve polovice godine. Ova banka je objavila da je u drugom tromjesečju ove godine četvrto tromjesečje zaredom došlo do smanjenja povrata te da su povećane rezervacije za loše kredite. Također, Unicredit SpA je smanjila ciljanu razinu povrata za 1,1 milijardu EUR, navodeći očekivanja da će kamatne stope ostati niske duže vremensko razdoblje, a nizozemska ABN Amro je priopćila da su pogođene margine ove banke.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (final.)	SRPANJ	51,5	51,5	52,2
2.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	KOLOVOZ	-7,0	-13,7	-5,8
3.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	LIPANJ	-5,2%	-3,6%	-8,4%
4.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	LIPANJ	-3,1%	-5,2%	-3,7%
5.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	LIPANJ	1,0%	0,0%	3,9%
6.	Industrijske prodaje – Nizozemska (G/G)	LIPANJ	-	-10,2%	-4,2%
7.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	LIPANJ	1,1%	1,8%	1,4%
8.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	LIPANJ	0,7%	-0,6%	3,3%
9.	Prerađivačka proizvodnja – Nizozemska (G/G)	LIPANJ	-	-2,2%	-1,2%
10.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	LIPANJ	19,5	16,8	20,6
11.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijardama EUR)	LIPANJ	-4,12	-5,19	-3,28
12.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijardama EUR)	LIPANJ	-	5,73	5,38
13.	Stopa inflacije – Nizozemska	SRPANJ	-	2,6%	2,7%
14.	Stopa inflacije – Italija	SRPANJ	0,4%	0,3%	0,8%
15.	Stopa nezaposlenosti – Portugal (tromjesečno)	II tromjesečje	-	6,3%	6,8%
16.	Stopa nezaposlenosti – Grčka	SVIBANJ	-	17,2%	17,4%

SAD

Početkom prošlog tjedna dionički indeksi u SAD su zabilježili pad. Dow Jones je zabilježio pad od 2,90%, dok je S&P 500 smanjen za 3%, a prinosi na desetogodišnje obveznice SAD su se našli na najnižoj razini u posljednje skoro tri godine, uglavnom pod utjecajem trgovinskih tenzija na globalnoj razini.

Goldman Sachs Group Inc. je revidirao očekivanja smanjenja referentne kamatne stope Fed. Pojačane tenzije na relaciji Kina-SAD, kao i sve veća vjerojatnoća teškog Brexita, prema Goldman Sachs znače da bi Fed u ovoj godini mogao tri puta da smanji referentnu kamatnu stopu. Isti izvor ne očekuje rješenje trgovinskih nesuglasica Kine i SAD do izbora 2020. godine. Koncem tjedna ova banka je smanjila očekivanja ekonomskog rasta za četvrto tromjesečje za 0,2%, te sada iznose 1,8%. Također, Goldman Sachs Inc. očekuje da će kompanije smanjiti potrošnju i investicije pod utjecajem neizvjesnosti.

Predsjednik Fed iz St. Louisa Bullard, koji u ovoj godini ima pravo glasa u FOMC-u, je izjavio da su kreatori monetarne politike već poduzeli korake koji su ukalkulirali neizvjesnosti oko trgovinskog rata, te on sada očekuje samo još jedno smanjenje referentne kamatne stope u ovoj godini. Bullard je dodao da monetarna politika SAD ne može reagirati na dnevnoj osnovi u ovisnosti o trgovinskim pregovorima. Nakon ovih izjava, koje su pojačale očekivanja oko još jednog smanjenja referentne kamatne stope, prinosi na desetogodišnje obveznice SAD su smanjeni.

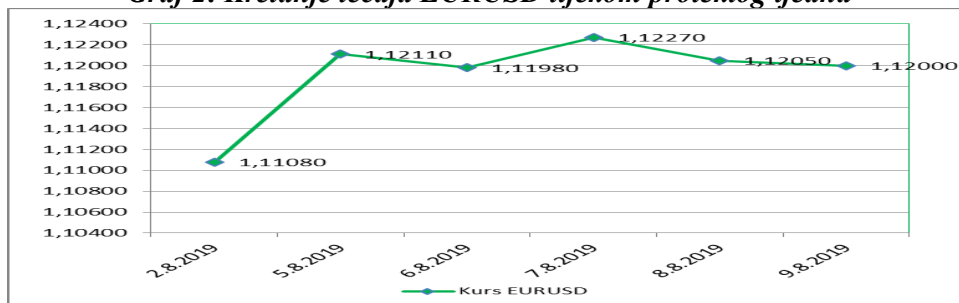
Predsjednik Feda iz Čikaga Evans je izjavio da događaji koji su uslijedili nakon odluke Feda da smanji kamatne stope na posljednjem tjednu mogu predstavljati teškoće za ekonomiju koja treba više olakšica. On je istaknuo da postoji uloga rizik menadžmenta i ukoliko se taj pogled ima u vidu, kao što on ima, inflacija poziva na više olakšica nego što je usvojeno na posljednjem sastanku.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks F	SRPANJ	-	52,6	52,2
2.	Aplikacije za hipotekarne kredite	2. kolovoza	-	5,3%	-1,4%
3.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	3. kolovoza	215.000	209.000	217.000
4.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	27. srpnja	1.690.000	1.684.000	1.699.000
5.	Proizvođačke cijene finalne tražnje (M/M)	SRPANJ	0,2%	0,2%	0,1%
6.	Temeljne proizvođačke cijene (G/G)	SRPANJ	2,3%	2,1%	2,3%
7.	Zalihe (M/M) F	LIPANJ	0,2%	0,0%	0,2%
8.	Bloomberg povjerenje potrošača	4. kolovoza	-	62,9	64,7

USD deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast s razine od 1,1108 na razinu od 1,1200, što predstavlja rast od 0,83% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna GBP je slabila u odnosu na USD i EUR, dok su se prinosi na desetogodišnje obveznice našli na rekordno niskim razinama. Ovakvi trendovi rezultat su pojačanih neizvjesnosti oko Brexita i njegovog utjecaja na ekonomiju, globalnih previranja i očekivanja ekonomskog usporenja, ali i ekonomskih pokazatelja za Veliku Britaniju koji jasno ukazuju na ekonomsko usporenje.

Glavne kompanije maloprodaje u Velikoj Britaniji su tijekom srpnja ukazale na to da je zabilježena najsporija prodaja, u srpnju, od kada se ovi podaci bilježe, odnosno u posljednjih više od 20 godina, dok je i sveukupna osobna potrošnja, također, bila slabija. Podaci iz oblasti industrije, također, pojačavaju znakove usporenja tražnje kućanstva, što je jedan od sektora koji se održao prilično dobro od 2016. godine, odnosno od referenduma o Brexitu, a koji je utjecao i na rast zaposlenosti i plaća. Britanski konzorcij maloprodaje (BRC), koji predstavlja velike trgovačke lance i supermarkete, je objavio podatak da je ukupna godišnja prodaja u srpnju povećana za svega 0,3% nakon pada od 1,3% koliko je zabilježeno u lipnju. BRC je priopćio da je ovo najniža razina potrošnje u srpnju od 1995. godine.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks	SRPANJ	49,8	50,7	49,7
2.	Halifax cijene kuća (M/M)	SRPANJ	0,3%	-0,2%	-0,4%
3.	GDP (Q/Q) P	II tromjesečje	0,0%	-0,2%	0,5%
4.	Osobna potrošnja (Q/Q) P	II tromjesečje	0,3%	0,5%	0,6%
5.	Izvoz (Q/Q) P	II tromjesečje	-2,1%	-3,3%	1,5%
6.	Uvoz (Q/Q) P	II tromjesečje	-9,1%	-12,9%	10,8%

7.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P	II tromjesečje	-0,5%	-0,5%	0,4%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G)	LIPANJ	-0,3%	-0,6%	0,5%
9.	Prerađivačka proizvodnja (G/G)	LIPANJ	-1,1%	-1,4%	-0,2%
10.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	LIPANJ	-11,800	-7,009	-10,695

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,91358 na razinu od 0,93117, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2162 na razinu od 1,2033.

JAPAN

Tečaj USDJPY je na početku proteklog tjedna zabilježio najnižu razinu od ožujka 2018. godine, a aprecijacija JPY je uslijedila zahvaljujući povećanoj potražnji za alternativnim valutama pod utjecajem dozvoljavanja pada kineske valute. Zamjenik ministra financija za međunarodna pitanja Takeuchi je upozorio da je Japan spreman da intervenira na deviznom tržištu ukoliko pretjerana aprecijacija JPY bude predstavljala prijetnju da ugrozi ovo izvozno orijentirano gospodarstvo. On je dodao da je Tokio u redovitom kontaktu sa stranim vlastima kako bi reagirao na volatilna tržišna kretanja. Ipak, koncem tjedna ovaj tečaj je ponovo zabilježio dodatno smanjenje na 105,69.

Zapisnik sa srpanjske sjednice BoJ je pokazao da postoje različita mišljenja kreatora monetarne politike u Japanu o pitanju narednih koraka, ali i da postoji vjerojatnoća da bi stimulansi mogli biti uvedeni već narednog mjeseca. Navedeni zapisnik je pokazao da određeni članovi MPC BoJ nisu za hitno uvođenje dodatnih stimulansa zbog negativnih posljedica na financijske institucije, dok su drugi stali da BoJ mora jasnije komunicirati u smislu spremnosti da reagira bez oklijevanja ukoliko dođe do prijetnji koje bi mogle ugroziti dostizanje cjenovne stabilnosti. Za Japan je koncem tjedna objavljen podatak o znatno boljem tromjesečnom rastu GDP-a od očekivanja, koji je prema preliminarnim podacima iznosio 0,4% u drugom tromjesečju.

Japan je emitirao obveznice s rokom dospelja po prinosu od 0,292%, što je najniža razina prinosa ostvarena od srpnja 2016. godine.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

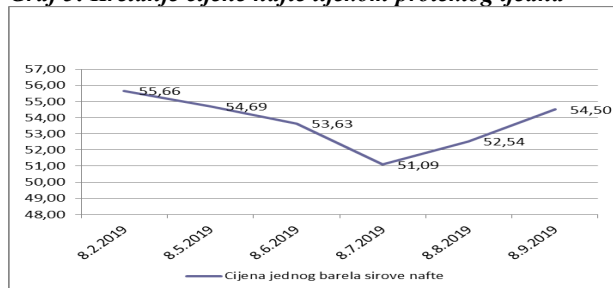
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks final.	SRPANJ	-	50,6	50,8
2.	Vodeći indeks (G/G) prelim.	LIPANJ	93,5	93,3	94,9
3.	Koincidirajući indeks (G/G) prelim.	LIPANJ	100,4	100,4	103,4
4.	Potrošnja stanovništva (G/G)	LIPANJ	1,1%	2,7%	4,0%
5.	Zvanične rezerve (u milijardama EUR)	SRPANJ	-	1.316,5	1.322,3
6.	Tekući račun (u bilionama JPY)	LIPANJ	1,15	1,21	1,59
7.	GDP (tromjesečno) prelim.	II tromjesečje	0,1%	0,4%	0,7%
8.	Monetarni agregat M2 (G/G)	SRPANJ	2,3%	2,4%	2,3%
9.	Monetarni agregat M3 (G/G)	SRPANJ	2,0%	2,0%	2,0%

JPY je tijekom proteklog tjedna blago aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje s razine od 118,39 na razinu od 118,38. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje s razine od 106,59 na razinu od 105,69.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 55,66 USD (50,11 EUR). Početkom tjedna cijena nafte je smanjena pod utjecajem tenzija između Kine i SAD. Pojavile su se vijesti da će produbljivanje trgovinskog rata između Kine i SAD, u konačnici, voditi smanjenju proizvodnje i izvoza nafte u SAD. S druge strane, pojedini istraživači ocjenjuju da ukoliko Kina donese odluku da prkosi SAD sankcijama, to bi moglo uzrokovati pad cijene nafte za 15 do 20 USD. Cijena nafte je nastavila da se smanjuje do sredine tjedna, kada su se pojavile vijesti da analitičari i trgovci očekuju da će Kina početi da izbjegava uvoz nafte iz SAD, kao rezultat pojačanih trgovinskih tenzija, čime se ključna roba u trgovini, koja je do sada izbjegavala trgovinski rat, u isti postupno uvlači. Nakon što su u srijedu objavljene vijesti da su zalihe nafte u SAD neočekivano povećane, cijena nafte je dodatno smanjena. Također, neočekivano smanjenje referentnih kamatnih stopa pojedinih središnjih banaka, koje se dogodilo tijekom proteklog tjedna, pojačalo je neizvjesnosti investitora oko globalnog ekonomskog rasta, što se odrazilo i na očekivanu tražnju za naftom. Ovakve okolnosti su utjecale na pad cijene nafte koja se tijekom trgovanja našla na najnižoj razini u posljednjih 8 tjedana. Koncem tjedna cijena nafte je počela da bilježi rast, nakon što su se pojavile vijesti da Saudijska Arabija planira da održava izvoz nafte ispod 7 milijuna barela narednog mjeseca, s obzirom na to da su zemlje članice OPEC-a ponudile manje nafte u odnosu na tražnju s ciljem stabilizacije tržišta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 54,50 USD (48,66 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.440,83 USD (1.297,11 EUR). Cijena zlata je do sredine tjedna bilježila rast i održavala se blizu najveće razine u posljednjih šest godina. Pojačane trgovinske tenzije između Kine i SAD, pesmistični stavovi središnjih banaka, kao i očekivanje usporenja globalnog ekonomskog rasta, su primaran razlog jačanja tražnje za zlatom. Sredinom tjedna predsjednik Feda iz Čikaga Evans je dao pesimistične izjave kojima je ukazao da bi ekonomija možda trebala više olakšica, što je dodatno potaklo rast cijene zlata. Zlato denominirano u GBP, JPY, AUD i INR je tijekom trgovanja u srijedu, zabilježilo rekordne razine.

Koncem tjedna financijsko tržište se stabiliziralo kao i cijena zlata. Ipak, usprkos umjerenom smanjenju cijene zlata osnova za njen rast je i dalje izražena. U ovoj godini cijena zlata je povećana za 17% pod utjecajem očekivanja investitora da će središnje banke učiniti monetarnu politiku ekspanzivnijom zbog geopolitičkih tenzija, ali i zbog očekivanja slabijeg ekonomskog rasta. Također, trenutna cijena zlata je za oko 80 USD veća u odnosu na tjedan ranije.

Cijena zlata je u prošlom tjednu zabilježila rast od 3,89% u odnosu na tjedan ranije. SPDR Gold Trust, najveći fond koji trguje zlatom, je povećao svoju imovinu za 1,8% tijekom proteklog tjedna, a za oko 7,9% tijekom 2019. godine.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata iznosila je 1.496,95 USD (1.336,56 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

